

מאימתי פרק ראשון ברכות

מסורת הש"ס

(א) אלול מאזי לז' ילדה כ"ז
 רש"ל ב' יצמות דף ד. [ע"ש].
 ג' [נ"ל רב] ד' [מגילה יד.
 ע"ש]. (ס) [נ"ל אלפסדר]

הגהות הב"ח

שירה לנשגרתה רוח הקודש עליו:
 עזר קריב. על שם קריב אמו מדר
 תבור: **מחי** משפט. **דבר** לוס חסד
 נגמר: **בא** ורוא **וגו'**. הוא סבר דהכי
 בעי **מחי** שנת קרוב לנשגרת: **מחש**
דברי נפש: **לעיל** חסיד **לכו**: **מחי**
 ודכסי **מי** כהנסו **ומי** יורע **פער** דבר.
 משום דאיייר כסופה כסמיח גאולה
 תכלה נקט ליה: **דאשגח** וזאל **אליסו**
 לגבי **אחאב** דכסי **ויקר** קרי **אליהו**
 לבראוח **אל** אחאב: **דמיסר** אול לגבי
אלישע. משכילו על מואב הוא יהושפט
 (מכילתא דג). דמקור שלח היו הילוכים
 על אלל **על** **אל** **על** **על** **על** **על** **על** **על**
 נשא **אחאב**: **ככסי** דהמחל. סתמיח.
 דהקב"ה כמו רישא בככסא (חולין)
 כהמנחה **אחאב**: **גבורה**
גבורה. מקובלה **מזית**
אזני **אחאב**. דוד שראח את המלך
 ומרבו שלופה כדו כסוף ספר שמואל
 (ב ד) ולא מנע עמנו מן הרמסים:
 אחי

גליון הש"ס

גמ' בקי רחמי' מין תענית
 כג ב ומוסיק' פ' וירא
 במדרש העולם כמ' המסכה
 אמי מלמדה: שם דנאפי
 מינאי' ע"י מורי אבן ריה ח
 ב ד"ה ל"ק: שם אפילו
 הרב חדה' ע"י מוס' נדה טז
 ב ד"ה הכל:

מוסף רש"י

בריוני, פריצים, לשון טורים
(סנהדרין לד.) לו: אנשים
ריקים וסוחסים למלחמה
(גיטין נז.) כבשי דרחמנא.
דברי קתל גזירת המלך
(סוטה יז.)

רב ניסים גאון

[illegible]

(א) מה ניכר חסרון תלם, וע"י לעיל ד' ב'.

2

תורה אור השלם

1. אשרי האיש אשר לא
הלך בעצת רשעים ובדרך
חשאים לא עמד ובמושב
לצים לא ישוב:

התלמידים יאמרו:
2. נשקו כר פן יאנף
ותאבדו דרך כי יבשר
במעט אפס אשר כל חסד
בו.
3. יתנו חסדים מן הארץ
ורשעים עוד אינם ירחיב
נפשו את ידו ודלדלו יתן.
התלמידים יאמרו:
4. רצי שקרה לא יקרה
פצחו רנה ונהיה לא חלה
כי רבים בני שוממה מבני
בעולה אשר יתן.

5. מומור לךוד בקרדו
מקני אבשלום קנו:

6. למנוח אל תשחת
לדוד מכתם בבריתו מפני
שאל במערת
תהלים כו א

7. סמליות לעד לעולם
עשויים באמת ויחפה
תהלים קיא ח

8. פיה פתוחה בחכמה
ותורת חסד על לשונה

9. לְדוּד בָּרְבִי נִפְשִׁי אֶת ה' וְכָל קִרְבִּי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ: תְּהִלִּים קנ"א

10. קרבו יי מלאכי גברי
בנ עשי דברו לשמע בקול
דברו:
11. ברכי נפשי את יי ואל

תשכח כל זמורה:
תהלים קנ ב
12. ברכי נפשי את ה'
אלהי גדלת מאוד הוד

וְהָרַר לְבָשֶׁתָּ:
תהלים קד א
13. תַּסְתִּיר סָבִיב יְבֹהֵלוֹן
תִּסָּף רוּחָם יִנְעֶנְעוּ וְאֵל

תהלים ק"ב כט
14. אין קדוש כ"י כי אין
בלתך ואין צור באלהינו:
שמעאל א ב ב

15. מי כהן־ה' יודע
פֶּשֶׁר דָּבָר חֲכָמָה אֲדָם
תֵּאִיר פָּנָיו וְעַל פְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
מְהֵרָה ח א

16. וַיֵּלֶךְ אֱלִישֶׁה לְהִרְאֹת
אֶל אֲדָמָה וַיִּדְרֹעַב חֹק
בְּשִׁמְרוֹן; מַלְכִּים א יח ב
17. בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה

חֲזַקְתָּהוּ לְמֹת וַיָּבֹא אֵלָיו
יִשְׁעִיהוּ בֶן אֲמוֹץ הַנָּבִיא
וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְיָ
לְבִיתְךָ כִּי מֵת אָתָּה וְלֹא

תוצאה: מלכים ב כ א
18. הן יקטלני לו איחל
אך דרכי אל פניו אובסת
איוב יג טו

רבינו חננאל

רבינו חננאל

וכל מרשע שחיתוה הציבה
לדוד פתח (אשרי וסור)
לדוד פתח (פתח) לא אשרי
אשרי אים פתח לא אשרי לא
חוטב בו בדרכי אשרי לא
בחרו קייטת קלן יבבולת
מפלות מתחילין יבבולת
תחת. וכל הלכה. לא
נסכסכו מרשע אשרי
לפרשת נזק ומגו, לא
יארם קל אדם שי לא
שמדו ברוח וכלי. לא
אשרי יבבולת יבבולת לא
תחת. לא
בעצלה וכל לא
בעצלה. לא
מסוס לא
כחמרי רוביה. לא
לה חיותי ברוח הקדש ולא
נפיק מיני רוביה, לא
למה לה ברוח כיבש רובי
למה לה קל לא
שמדקת ברוח וכלי. לא
בשעה הנביא אוולד
משה רבקה.

כ"ב פִּרְשָׁה שְׁדוּרְתָּה חֲבִיבָה עַל דָּוִד
 ב'ו'. וְאִם מֵאֵי כָל הַפְּרָשִׁיּוֹת וְהֵא
 לָא אֲשַׁכֵּן שׁוֹט פִּרְשָׁה אַחֲרֵית שְׁמַחֲלֵת
 בְּאֲשֶׁר וּמִסְמִינֵהּ בְּאֲשֶׁר אֵלֶּה אִיָּהּ. וְיִל
 לְהָא דוּקָא פִּתְחָא בְּאֲשֶׁר בְּאֲשֶׁר. בְּאֲשֶׁר.
 אֵלֶּה חֲמִימָה מִעֵין פְּסִיחָה כְּמוֹ תַּהֲלָה
 שְׂפַחַת בְּתַהֲלָה וְקִיס בְּתַהֲלָה תַּהֲלָה ה'
 יִדְבַר פִּי וְכֵן הִרְבָּה פְּרָשִׁיּוֹת שְׁמַחֲמִילֹת
 בְּהַלְלוּיָהּ וּמִסְמִינֵהּ בְּהַלְלוּיָהּ:
 גְּדוּל

ללא "בעי רחמי עליהו דלהירו
דהרו בתשובה: אמר לה ההוא
ללא ילדה וני אמרה לה' שמיא
לה מבני בעולה אמר ה' (א) אלא
למשום עקרה שלא ילדה מבני
זיוב" (אשכול לרוד בברוה מפני
שאויל במערה הי מעשה הזה
בריישא אמר לה און און
ים לא קשיא לך "דא"ר יוחנן
ולום עשויים באמת וישר למה

[illegible]

קב"ה וכנגד נשמה מה הקב"ה
 נראה אף נשמה רואה ואינה
 בטוהר אף נשמה טהורה מה
 משתה אברים השלם ויבשר למי
 יודע פשר דבר מי כהקדוש
 יהו אמר ליתי ישעיהו בבאי
 (אב) ישעיהו אמר ליתי חזקתו
 (אס) יסוירם על חזקתו ואמר לו
 ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר
 ה ולא תחיה מת אתה בעולם
 פריה ורביה א"ל מִשֹׁרֵם רְחוּמֵי
 אֵל מִפְּמַקְדֵי אֲבִיעֵי לֵךְ לְמַעֲבָד
 נִימָא וְכֹתֵא רִידֵי וְרִידֵךְ וְנַפְכֵי
 מְקוֹבְלֵי מְבִית אֲבִי אָבָא אָפִי
 יוֹתֵנִי וְרַבִּי אֱלִיעִזֵּר (אליעזר) דאמרי
 שְׁנָא¹⁸ הֵן יִקְסְלוּ לִי אֲחֵל¹⁹ :
 א"ר

כל פרשה שהיתה חביבה על דוד פתח בה באשרי וסיים בה באשרי פתח באשרי דכתיב: **אשרי האיש וסיים באשרי** דכתיב: **אשרי כל חוסים בו**; הנהו בריוני דהוו כשבבביתא דר"מ ויהו קא מעקרו לוינא טובא הוה קא בעי ר' מאיר רחמי עליוהו כי היכי למיזמו אמרה ל' ברוריא דביהו מאי עתקך מזשמו דכתיב: **יחזמו תמאים** מי כתיב תמאים תמאים רבין ויוד שפאל לחיבה דברא ורשנוני

והאם יצאנו מן העניין? שפירא מציין שד"ר אורטוגו עדין איז אים
עוד אינם ביזן דרומן וטאטן ורשעים ערשטע קורס אינם
בתשובה ורשעים עוד אינם בעא רחמי עליהו
צדוקי לברוריא כתיב ירני עקרה לא ילדה משום
שפיל לספיח דקדא דרתיב כי רבים בני שומם
מא עקרה לא ילדה רני כנסת ישראל שדומה
לגיהנו כותיביו: "אל' ההוא צדוקי לר' אברהם
אבשלום בנו וכתבי' לרוד מכתם כברחו מפני
ברישא מכרי מעשה שאלו הוה ברישא לכת
דרשיתון סמוכין קשיא לאו בני דרשיתון סמו
סמוכין מן התורה מני שני' 'סמוכין לעד לא

[illegible]

כִּי נִפְשִׁי כְּנֻגָּד מִי אֲמוּנָה דָּוִד לֹא אֲמוּנָה אֶלָּא כְּנֻגָּד
וְיָדָע אֶת כָּל הַגִּּוֹף מִהֶמָּה קִדְּשׁ בְּרִיךְ הוּא וְיָדָע וְיָדָע
וְיָדָע כָּל אֵפֶן נִשְׁמָה קִדְּשׁ כָּל הַגִּּוֹף מִהֶמָּה קִדְּשׁ
כִּי נִשְׁמָה וְיָדָע בְּחֻדְרֵי הָרָרִים יָבֹא מִי שֵׁשׁ בִּי
: אִמְרוּ רַב הַמְּנוּנָה מֵאִי דִּכְתִּיב¹⁵ מִי כִּהְחֹכֵם וּמִי
וְשִׁירָה בֵּין שְׁנֵי צִדִּיקִים בֵּין חֻקִּיהוּ לִישִׁיעִיהוּ הוּא
נִגְבִּי אֲחָאב (שְׁנִמְנָר¹⁶ וְיִלְךְ אֵלֵיהוּ לְהִרְאוֹת אֶל הַבְּנֵי
כִּי אֲחָאב דָּאֵל לִגְבִּי אֲלֵי שֵׁשׁ מִי עֵשֶׂה הַקִּבְלָה אֶת
שְׁנִמְנָר¹⁷ בִּימֵינֵי הָרֵם חָלָה חֻקִּיהוּ לְמוֹת וְיָבֹא אֵלֵי
לְבִיתְךָ כִּי מוֹת אֲתָה וְלֹא תַחֲיָה וְגו') מֵאִי כִּי מוֹת אֵת
מִזְרֵי לֵה מֵאִי כֹּלֵי הָאִי אֲמִיר לֵיהּ מִשּׁוּם דְּלֹא עִמְקַת
בְּיָמֵי לֵה מַעֲלֹא אִל בְּחַדִּי כְּשִׁי דְרַחֲמָנָא לִמְחָךְ
וְהוּא לְעֵבֶד אֲמִיר לֵה הִשְׁתָּה רַב לִי בְּרִיתָךְ אֲפֻשֶׁר
דְּהָ עֲלִיךְ גִּזְרָה אִל בֶּן אֲמוּנָה כֹּלָה נְבוֹאֲתְךָ וְצֵא קִדְּ
שֶׁל אֲדָם אֵל יִמְנֹעַ עֲצוּמָן מִן הָרַחֲמִים אֲתִמְרָה נִמְי רַב
חַת עַל צוּאָרוֹ שֶׁל אֲדָם אֵל יִמְנֹעַ עֲצוּמָן מִן הָרַחֲמִים

א. ומהי קרי' מכל' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'
ב. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ג. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ד. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ה. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ו. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ז. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ח. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'

גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר
מהעוסק בתורה. ומהאפי'
מפלה נמי דלא אמרין פ"ק דשבת
(ד' יא.) כגון אלו מפסקין בין לק"ש
בין לתפלה. וי"ל דהכי קאמר יותר
מהעוסק בתורה פעם אחת שלא
בשעת ק"ש. אלא העוסק בתורה בשעת
ק"ש לא מיידי ואפי' בתפלה פוסק:
שנאמר

א"ר חנן אפי' בעל החלומות אומר לו אדם
למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים
שנאמר יכי רוב חלומות והבליים ודברים
הרבה כי את האלהים ירא מיד ייבס חזקיהו
פניו אל הקיר ויתפלל אל ה' מאי קיר אמר
רשב"ל מקורות לבו שנא' ימעי מעי אוחילה
קירות לבי וגו' ר' לוי אמר על עסקי הקיר אמר
לפניו רבונו של עולם ומה שונמית שלא

עשתה אלא קיר אחת קמנה החיית את בנה אבי אבא שחפה את ההיכל
כולו בכסף וזוהב על אחת כמה וכמה יזכר נא את אשר התהלכתי לפניך
באמת ובלשן ומהטוב בעיניך עשיתי מאי והטוב בעיניך עשיתי א"ר יהודה
אמר רב שמעון גאולה לתפלה ר' לוי אמר שגנו ספר רפואות תנו רבנן
ששה דברים עשה חזקיהו המלך על ג' הודו לו ועל ג' לא הודו לו על
ג' הודו לו גנו ספר רפואות והודו לו כחת נחש הנחשת והודו לו גירר
עצמות אביו על מטה של חבלים והודו לו ועל ג' לא הודו לו סתם מי
גיהון ולא הודו לו קצץ דלתות היכל ושגרם למלך אשור ולא הודו לו עבר
ניסן בניסן ולא הודו לו ומי לית ליה לחזקיהו החדש הזה לכם ראש חדשים
זה יוסף ואין אחר ניסן אלא מטה בחזקיהו ר' יצחק ר' אבהו ר' אבהו ר' אבהו
לא השנה ביום שלשים של אדר הואיל וראוי לקבוע ניסן סבר הואיל וראוי
לא אמרין: א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו
תולין לו בזכות אחרים וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו
משה חלה בזכות אחרים שנא' וזכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך תלו
לו בזכות עצמו שנאמר ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ
לפניו להשיב חמתו מהשחית חזקיהו חלה בזכות עצמו דכתיב וזכר את
אשר התהלכתי לפניך תלו לו בזכות אחרים שנא' ויגזינו: א"ל העיר
הזאת להושיעה לפניך ולמען דוד עבדי והיוו דריב"ל ר' אבהו ר' אבהו
דכתיב הנה לשלום מר לי מר אפי' בשעה ששיגר לו הקב"ה שלום מר הוא
לו: ונעשה נא עליית קור קמנה רב ושמואל ר' אבהו ר' אבהו ר' אבהו
וקיריה וחד אמר אכסדרה גדולה היתה וחלקיה לשנים בשלמא למ"ד
אכסדרה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד עלייה מאי קיר שקוריה בשלמא למ"ד

עלייה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד אכסדרה מאי עלייה כמנחה ושלוחן וכסא
ומנורה אמר אבי ואיתמא ר' יצחק הרוצה להנות ידיו כאלו ששכבתי. ונשים לו שם משה ושלוחן וכסא
הרמתי שנאמר ותשוכתו הרמתי כי שם ביתו וא"ר יוחנן ישלם מקום שהלך שם ביתו עמו. ותאמר אל
אשה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא א"ר יוסי בר' חנינא מכאן שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש
קדוש הוא מנא ידעה רב ושמואל חד אמר שלא ראתה זכוב עובר על שולחנו וחד אמר סדין של פשתן הציעה
על מטהו ולא ראתה קרי עליו קדוש הוא א"ר יוסי בר' חנינא הוא קדוש ומשרתו אינו קדוש (שנא') ויגיש
יחיזי להדפה א"ר יוסי בר' חנינא שאחזה בהוד פיה. עובר עלינו תמיד א"ר יוסי בר' חנינא משום רבי אליעזר
בן עקיב' כל המארח תלמיד דכבד בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מכלה עליו הכתוב כאילו מקריב מבידיו. וא"ר
יוסי בר' חנינא משום רבא' יאל יעמוד אדם במקום גבוה ויתפלל שנא' ממעמקים
קראתך ה' תניא נמי הכי לא יעמוד אדם לא על גבי כסא ולא על ג' שדרף ולא במקום גבוה ויתפלל אלא
במקום נמוך ויתפלל לפי שאין גבהות לפני המקום שנאמר ממעמקים קראתך ה' וכתיב כל תפלה לעני כי יעטוף.
וא"ר יוסי בר' חנינא משום רבא' המתפלל צריך שיכוין את רגליו שנא' ורגליהם רגל ישרה (א"ר יצחק
הכתוב אומר וראויה השלכת אחרי גיך אל תקרי גיך אלא גיך אמר הקב"ה לאחר שנתנאה זה קבל עליו
מלכות שמים: ר' יהושע אומר עד ג' שעות: אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יהושע: קורא
מכאן ואילך לא הפסיד: אמר רב חסדא אמר מר עוקבא ובבלך שלא יאמר יוצר אור מיתבי הקורא מכאן ואילך
לא הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה אבל מברך הוא שמים לפניו ואחת לאחריה תיובתא דרב חסדא תיובתא
איכא דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי לא הפסיד שלא הפסיד ברכות תניא נמי הכי הקורא
מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שקורא בתורה אבל מברך הוא שמים לפניו ואחת לאחריה א"ר מני גדול
הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדרתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה
מכלל קורא בעונתה עדיף: ב"ב שמיא אומרים עובר כל אדם ימה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר
ובשבבך ובקומך ובית הלל אומרים וכל אדם קורא יכדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כי למה נאמר
והמתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתו בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כרי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:
גמ'

הנה לשלום מר לי מר אפי' בשעה ששיגר לו הקב"ה שלום מר הוא
לו: ונעשה נא עליית קור קמנה רב ושמואל ר' אבהו ר' אבהו ר' אבהו
וקיריה וחד אמר אכסדרה גדולה היתה וחלקיה לשנים בשלמא למ"ד
אכסדרה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד עלייה מאי קיר שקוריה בשלמא למ"ד
עלייה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד אכסדרה מאי עלייה כמנחה ושלוחן וכסא
ומנורה אמר אבי ואיתמא ר' יצחק הרוצה להנות ידיו כאלו ששכבתי. ונשים לו שם משה ושלוחן וכסא
הרמתי שנאמר ותשוכתו הרמתי כי שם ביתו וא"ר יוחנן ישלם מקום שהלך שם ביתו עמו. ותאמר אל
אשה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא א"ר יוסי בר' חנינא מכאן שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש
קדוש הוא מנא ידעה רב ושמואל חד אמר שלא ראתה זכוב עובר על שולחנו וחד אמר סדין של פשתן הציעה
על מטהו ולא ראתה קרי עליו קדוש הוא א"ר יוסי בר' חנינא הוא קדוש ומשרתו אינו קדוש (שנא') ויגיש
יחיזי להדפה א"ר יוסי בר' חנינא שאחזה בהוד פיה. עובר עלינו תמיד א"ר יוסי בר' חנינא משום רבי אליעזר
בן עקיב' כל המארח תלמיד דכבד בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מכלה עליו הכתוב כאילו מקריב מבידיו. וא"ר
יוסי בר' חנינא משום רבא' יאל יעמוד אדם במקום גבוה ויתפלל שנא' ממעמקים
קראתך ה' תניא נמי הכי לא יעמוד אדם לא על גבי כסא ולא על ג' שדרף ולא במקום גבוה ויתפלל אלא
במקום נמוך ויתפלל לפי שאין גבהות לפני המקום שנאמר ממעמקים קראתך ה' וכתיב כל תפלה לעני כי יעטוף.
וא"ר יוסי בר' חנינא משום רבא' המתפלל צריך שיכוין את רגליו שנא' ורגליהם רגל ישרה (א"ר יצחק
הכתוב אומר וראויה השלכת אחרי גיך אל תקרי גיך אלא גיך אמר הקב"ה לאחר שנתנאה זה קבל עליו
מלכות שמים: ר' יהושע אומר עד ג' שעות: אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יהושע: קורא
מכאן ואילך לא הפסיד: אמר רב חסדא אמר מר עוקבא ובבלך שלא יאמר יוצר אור מיתבי הקורא מכאן ואילך
לא הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה אבל מברך הוא שמים לפניו ואחת לאחריה תיובתא דרב חסדא תיובתא
איכא דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי לא הפסיד שלא הפסיד ברכות תניא נמי הכי הקורא
מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שקורא בתורה אבל מברך הוא שמים לפניו ואחת לאחריה א"ר מני גדול
הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדרתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה
מכלל קורא בעונתה עדיף: ב"ב שמיא אומרים עובר כל אדם ימה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר
ובשבבך ובקומך ובית הלל אומרים וכל אדם קורא יכדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כי למה נאמר
והמתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתו בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כרי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:
גמ'

הנה לשלום מר לי מר אפי' בשעה ששיגר לו הקב"ה שלום מר הוא
לו: ונעשה נא עליית קור קמנה רב ושמואל ר' אבהו ר' אבהו ר' אבהו
וקיריה וחד אמר אכסדרה גדולה היתה וחלקיה לשנים בשלמא למ"ד
אכסדרה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד עלייה מאי קיר שקוריה בשלמא למ"ד
עלייה היינו דכתיב קיר אלא למ"ד אכסדרה מאי עלייה כמנחה ושלוחן וכסא
ומנורה אמר אבי ואיתמא ר' יצחק הרוצה להנות ידיו כאלו ששכבתי. ונשים לו שם משה ושלוחן וכסא
הרמתי שנאמר ותשוכתו הרמתי כי שם ביתו וא"ר יוחנן ישלם מקום שהלך שם ביתו עמו. ותאמר אל
אשה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא א"ר יוסי בר' חנינא מכאן שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש
קדוש הוא מנא ידעה רב ושמואל חד אמר שלא ראתה זכוב עובר על שולחנו וחד אמר סדין של פשתן הציעה
על מטהו ולא ראתה קרי עליו קדוש הוא א"ר יוסי בר' חנינא הוא קדוש ומשרתו אינו קדוש (שנא') ויגיש
יחיזי להדפה א"ר יוסי בר' חנינא שאחזה בהוד פיה. עובר עלינו תמיד א"ר יוסי בר' חנינא משום רבי אליעזר
בן עקיב' כל המארח תלמיד דכבד בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מכלה עליו הכתוב כאילו מקריב מבידיו. וא"ר
יוסי בר' חנינא משום רבא' יאל יעמוד אדם במקום גבוה ויתפלל שנא' ממעמקים
קראתך ה' תניא נמי הכי לא יעמוד אדם לא על גבי כסא ולא על ג' שדרף ולא במקום גבוה ויתפלל אלא
במקום נמוך ויתפלל לפי שאין גבהות לפני המקום שנאמר ממעמקים קראתך ה' וכתיב כל תפלה לעני כי יעטוף.
וא"ר יוסי בר' חנינא משום רבא' המתפלל צריך שיכוין את רגליו שנא' ורגליהם רגל ישרה (א"ר יצחק
הכתוב אומר וראויה השלכת אחרי גיך אל תקרי גיך אלא גיך אמר הקב"ה לאחר שנתנאה זה קבל עליו
מלכות שמים: ר' יהושע אומר עד ג' שעות: אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יהושע: קורא
מכאן ואילך לא הפסיד: אמר רב חסדא אמר מר עוקבא ובבלך שלא יאמר יוצר אור מיתבי הקורא מכאן ואילך
לא הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה אבל מברך הוא שמים לפניו ואחת לאחריה תיובתא דרב חסדא תיובתא
איכא דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מאי לא הפסיד שלא הפסיד ברכות תניא נמי הכי הקורא
מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שקורא בתורה אבל מברך הוא שמים לפניו ואחת לאחריה א"ר מני גדול
הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדרתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה
מכלל קורא בעונתה עדיף: ב"ב שמיא אומרים עובר כל אדם ימה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר
ובשבבך ובקומך ובית הלל אומרים וכל אדם קורא יכדרכו שנאמר ובלכתך בדרך אם כי למה נאמר
והמתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתו בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כרי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה:
גמ'

א. ומהי קרי' מכל' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'
ב. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ג. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ד. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ה. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ו. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ז. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ח. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'

הנהות הב"ח
(א) ר"י ד"ס הנהות וס' מר' מר'
וה' פניו ואלוהי מ"ס מר' מר'
ל' על שאמר לו ל' ל' ל' ל' ל'
עבדי הכי: (ב) ר"י ד"ס הנהות
וה' פניו ואלוהי מ"ס מר' מר'

גליון הש"ס
ב"י פ"י קרי' מכל' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'
ג. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ד. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ה. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'

מוסף תוספות
א. ב"י ד"ס הנהות וס' מר' מר'
וה' פניו ואלוהי מ"ס מר' מר'
ל' על שאמר לו ל' ל' ל' ל' ל'
עבדי הכי: (ב) ר"י ד"ס הנהות
וה' פניו ואלוהי מ"ס מר' מר'

רב ניסים גאון
הנהות וס' מר' מר' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'
ג. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ד. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ה. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'

תורה אור השלם
1. כי ב"י ד"ס הנהות וס' מר' מר'
וה' פניו ואלוהי מ"ס מר' מר'
ל' על שאמר לו ל' ל' ל' ל' ל'
עבדי הכי: (ב) ר"י ד"ס הנהות
וה' פניו ואלוהי מ"ס מר' מר'

הנהות וס' מר' מר' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'
ג. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ד. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ה. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'

הנהות וס' מר' מר' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'
ג. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ד. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'
ה. מר' מר' מכל' מכל'
מכל' מר' מכל' מכל'

הנהות וס' מר' מר' קרי'ת
המטה יד יד' ויד' מכל' מכל'
מקום כל יד' יד'